KARADENİZ MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
GENELGE NO
2018/1

İlgi : a) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
b) İŞ Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri hakkında yönetmelik
c) İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği
d) İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik
e) İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik
f) MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 2014/16 sayılı İSG genelgesi

GENEL KURALLAR;

- Tüm çalışanlar, yapılan işle ilgili güvenlik tedbirlerinde şüpheye düştüklerinde, gördüğü her türlü güvensiz uygulamaları veya hasarları bir üst amirine ve yöneticisine bildirmelidir. Çalışma sırasında tüm iş güvenliği uyarı levha ve işaretlerine, talimatlara uyulmalıdır. İşaretlerin ne anlama geldiği konusunda yeterli bilgiye sahip olunmalıdır.
- İşe geliş ve gidişlerde belirli güzergâhlar kullanılmalı, bilinmeyen güzergahlardan geçilmemelidir.
- Kestirme yollar tercih edilmemelidir. Yürüme alanları dışındaki alanlarda özel amaçlar dışında dolaşılmamalıdır.
- Yetkili veya görevli olmayanlar ekipmana el sürmemeli ve tamir etmeye kalkmamalıdır.
- Verilen işin dışında başka bir işle meşgul olunmamalıdır. (Özel ve izinsiz iş yapılmamalıdır.)
- İş yeri amiri tarafından görev veya izin verilmedikçe, çalışma yeri terk edilip Bakanlığın yangın merdiveni, bodrum gibi alanlarına asla girilmemelidir.
- Vana, şalter, mekanizma, buton gibi kumanda devrelerine yetkilisinden başkası kesinlikle müdahale edilmemelidir.
- İş güvenliği kurallarına uymayan öğrenci uyarılmalı, uyarıyı dikkate almayan öğrencilerin çalışması hemen durdurulmalı.
- İş yerinin tertip ve intizamı çalışma hayatının temelidir. Her çalışan payına düşen kadar çevresini ve ekipmanlarını temiz ve bakımlı tutmakla sorumludur.
- Ayağa takılacak ve kaymaya sebep olabilecek malzemeler derhal ortadan kaldırılmalıdır.
- Çalışanları ve diğer bireyleri tehlikeye sokabilecek iş yeri disiplinine aykırı şahsi taşkınlıklarda bulunulmamalıdır. (Oyun, şaka, itişme, vb.)
- Hatalı ve tehlikeli çalışan kişiler ikaz edilmelidir. Önemli görülen emniyetsiz durumlar iş yeri amirine mutlaka bildirilmelidir.
- İş yeri amirinin tarif ettiği iş ve görev, dikkatlice dinlenip tam anlaşıldıktan sonra yapılmalıdır.
- Koruyucu olmayan ya da koruyuculuk vasfını yitiren deforme olmuş hiçbir alet veya makine ile çalışılmamalıdır.
- Elektrik tesisatlarıyla ilgili arızalar, sadece ehliyetli elektrik teknik elemanlarınca onarılmalıdır. Priz, anahtar ve bozuk aydınlatma tesisatları kesinlikle yetkili olmayan elemanlarca tamir edilmeye kalkışılmamalıdır.
- Toz, duman, gaz, soğuk, sıcaklık, rutubet ve yüksek düzeyde gürültü gibi çevresel sorunlar iş verimi kayıplarına, iş hevesinin kaybolmasına ve dolayısıyla iş kazalarının oluşmasına neden olabilir.
- Yetkisi olmayan kişiler elektrik panolarına müdahale etmemelidir.

- Yangın söndürücüleri, kullanılma şekli hakkında yeterli bilgiye sahip olan kişiler tarafından kullanmalıdır.
- İşe başlarken her türlü güvensiz davranıştan kaçınılmalıdır.
- Herhangi bir iş kazası olması durumunda öğrenciyle beraber sağlık kurumuna refakat edilmelidir.
- Mesai saatleri dışında zorunluluk olmadıkça atelye ve laboratuarlarda çalışılmamalıdır.
- Öğrencileri hiçbir şekilde okul dışına gönderilmemelidir.
- Atölyelerde özel iş yapılmamalı ve öğrenciler özel işlerde görevlendirilmemelidir.
- Öğrenciler atölye ve laboratuarlarda çalışırken öğretmenler onların yanından hiçbir şekilde ayrılmamalıdır.
- Öğrencilere işe başlamadan önce o iş ile ilgili iş güvenliği hususları anlatılmalıdır.
- Yanıcı, yakıcı ve patlayıcı malzemeler sadece okulun ilgili deposunda muhafaza edilmeli, açıkta bırakılmamalıdır. Öğrencilere kullandırılmamalıdır.
- Arızalı, kullanılmayan tezgâh, makine ve birimlere gerekli uyarı levhaları konmalıdır.
- Atelyelerde sigorta ve şalter açma/kapama işi öğretmenlerce yapılmalıdır.
- Atelyelerde bulunan iş güvenliği malzemeleri öğretmenlerce de kullanılmalıdır.
- İşletmelerde beceri eğitimine gönderilen öğrencilerden, denetimleri yapılan öğrencilere de iş güvenliği konusunda bilgi verilmelidir.
- Ayakkabıların çalışma ortamına uygun olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Yürürken adım atılan yere bakılmalı, kaygan zeminlere basılmamalıdır.
- Çalışma alanlarının temiz ve düzenli kalmasına dikkat edilmelidir.
- Bütün çalışma alanlarının günde en az bir defa temizlenmesine özen gösterilmelidir.
- Yüksek noktalarda çalışılıyorsa düşmeyi önleyecek koruyucu ekipman kullanılmalıdır.
- Çalışma ortamında hayati bir durumla karşılaşıldığında mutlaka amirlere haber verilmelidir.
- Okul tarafından yapılmış iş sağlığı ve güvenliği prosedürlerini okunmalıdır.
- Yetkili amirlerin ve bölüm amirlerinin izni olmadan başka bir iş yapılmamalıdır.
- Öğretmenler uygulama işlerinde iş güvenliği kurallarına riayet etmelidir.
- Çalışan tüm personel enerji altında çalışırken iş güvenliği kurallarına uymalıdır.
- Çalışma alanında diğer personele şaka yapılmamalıdır.
- Yangına sebebiyet verecek davranışlarda bulunulmamalıdır.
- Uyarı ve ikaz levhalarında belirtilen hususlara dikkat edilmelidir.
- Çalışılan iş ekipmanlarının periyodik bakımlarının yapılmasını sağlanmalıdır.
- Çalışılan makine ve diğer ekipmanların temizliğini yapılmalıdır/yaptırılmalıdır.
- Giyilen iş elbiselerinin yırtık ve bakımsız olmamasına dikkat edilmelidir.
- Kişisel koruyucu donanımların bakım ve temizliğini yapılmalıdır/yaptırılmalıdır.
- Makinelerin arıza ve bakımının yetkili kişiler tarafından yapılmasını sağlanmalıdır.
- Görevinizin bulunmadığı ve girilmesi yasak olan yerlere girilmemelidir.
- Asansörün taşıması gereken kişi sayısı ve ağırlık miktarına dikkat edilmelidir.
- Umumun kullanımına açık alanlara dokunulduktan sonra mutlaka eller yıkanmalıdır.
- Okulda elektrikli ısıtıcı araçlar kesinlikle kullanılmamalıdır.
- Okuldan çıkmadan önce açık cam ve kapı bırakılmamalıdır.
- Makine ve ekipmanlar ile yapılan çalışmalarda alınan önlemler, öğrencilere yazılı olarak tebliğ yada tesellüm şeklinde bildirilmelidir.
- Düşme riski olan tüm makine, dolap ve eşyalar duvara ve yere sabitlenmelidir.
- 6331 sayılı iş kanunu ve diğer yönetmelik ve genelgelerde çıkan iş güvenliği esaslarına uyulmalıdır.

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN KULLANIRKEN;

- Yapılan işe uygun, talimatlarda ve uyarı levhalarında tanımlı kişisel koruyucu ekipmanların kullanılmasına dikkat edilmelidir.

- Çalışırken; sarkan, kol ağızları yırtık veya bol olan elbise giyilmemeli ve yüzük, kolye gibi eşyalar takılmamalıdır.
- Elbise cebine keskin ve sivri uçlu cisimler konulmamalıdır.

MAKİNA/TEZGÂH İLE ÇALIŞMA;

- Makine başında çalışırken, hareketli kısımlara elin veya vücudun herhangi bir kısmının girmediğinden emin olunmalıdır.
- Makine üzerindeki göstergelerin tanımlı olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Bantlara sıkışan malzemeler makine durdurulmadan kesinlikle alınmamalıdır. Hareketli kısımlara kesinlikle müdahale edilmemelidir.
- Koruyucusu olmayan hareketli makinelerde kesinlikle çalışılmamalıdır.
- Hasarlı, emniyetsiz makine, teçhizat kullanılmamalı, bir üst amire bilgi verilmelidir.
- Makine etrafında çalışırken çalışmaya engel olacak şekilde malzeme biriktirilmemelidir.
- Makine kullanma kılavuzları mutlaka erişilebilir bir yerde bulundurulmalıdır.

MAKİNA BAKIMLARI;

- Bakım sırasında bakımın yapıldığına dair uyarıcı levha konulmalıdır.
- Üretim bölümlerinde mekanik, elektrik, boru sistemlerinde yapılan her türlü işlerde (bakım, tamirat) mutlaka ilgili kısmın elektrik şalterleri ve su vanaları kapatılmalıdır.
- Kendi kendine aşağıya inebilecek ekipmanlarda mutlaka takoz kullanılmalıdır.

TESİSAT/ARAÇ, GEREÇ YETERLİLİĞİ;

- Basınçlı tüpler dik olarak muhafaza edilmeli ve zincirle bağlanmalıdır. Boş silindirler dolu olanlardan ayrı bir yerde muhafaza edilmelidir.
- Bütün elektrikli aletler, elektrik kabloları, uzatma kabloları eksiz olmalıdır.
- Elektrik konusunda yetkili olunmadıkça, elektrikli aletlere ve seyyar elektrik panosu dahil hiçbir elektrik sistemine ve ekipmanına müdahale edilmemelidir.
- Takımlar ve makineler kullanmadan önce emniyetli olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Merdivenler kullanılırken kaymaya, devrilmeye, sarsılmaya karşı gerekli emniyet sağlanmalı, gerekirse bir kişinin gözetiminde kullanılmalıdır.

YÜK TAŞIMA;

- Çok ağır yük kaldırılmamalıdır.
- Kaldırılacak yükler insan sağlığına uygun olarak bele zorluk vermeden bacak ve kol kasları ile kaldırılmalıdır.

ÇEVRE DÜZENİ;

- Çalışma alanlarının temiz ve düzenli kalmasına dikkat edilmelidir. Bütün çalışma alanları günde en az bir defa kontrol edilmeli ve çalışma sonunda temiz ve düzenli bırakılmalıdır.
- Depo içerisinde oluşan atıklar sağlık koşullarına ve Çevresel Boyutların Yönetimi Prosedürüne uygun olarak ayrıştırılmalı, atık alanında toplanmalı ve muhafaza edilmelidir.
- Üzerine basıldığı zaman kayıp düşmeye veya çevre zararına yol açabilecek döküntülerin anında temizlenmesi sağlanmalıdır.
- Merdiven üstünde veya yüksekte bulunan çalışma yerlerinde takım veya malzeme bırakılmamalıdır.

ACİL DURUM YÖNETİMİ;

- Acil çıkış kapı önlerine eşya ve malzeme konulmamalıdır.
- Yangın söndürücülerin bulunduğu yerler ve bunların kullanılma şekli hakkında yeterli bilgiye sahip olunmalıdır.
- Acil Durum Tahliye Planlarını, acil çıkış kapılarının yerlerini ve kullanılması gereken en kısa yollar çalışanlarca bilinmelidir.

ARAÇ TRAFİĞİ EMNİYETİ;

Çalışanlar ve Öğrenciler;
- Bina çevresindeki trafik kuralları ile uyarı levha ve işaretlerine uyarlar,
- Pazartesi ve Cuma günleri araçlar konferans salonu önündeki bahçeye çekilecektir.
- Ulaşım yollarında ve park alanında azami hız limitlerine uyarlar,
- Vasıtalarını ulaşım yollarına yangın ve trafik emniyeti bakımından park etmezler,
- Kapalı otopark içerisine LPG'li araçlarının girişlerini yapmazlar,
- Araçlarını park yerine uygun şekilde park ederler,
- Kavşaklarda, araçlarının hızlarını düşürerek, yol kontrolünü yaparak geçerler,
- Park ettikleri araçlarının kapılarını kilitleyerek, araç içinde kıymetli eşyalarını bulundurmazlar
- Arıza yapan araçlarını trafiği tehlikeye düşürmeyecek şekilde ve uyarı levhalarını koyarak, çevre güvenliğini sağlayacak şekilde konumlandırırlar,
- Hareket halinde bulunan motorlu araçların durmasını beklemeden binmezler.
- Hareket etmeden önce aracı ve etraflarını kontrol ederler.

YAYA TRAFİĞİ;

- Yaya kaldırımlarının bulunduğu yerlerde kaldırımlardan, bulunmadığı yerlerde ise yolun sol tarafından yürünmelidir.
- Binada, acil haller (yangın, yaralanma vb.) dışında yol ortasından koşmamalı ve yürünmemelidir.
- Atölye ve laboratuarlarda şeritle çizilmiş güvenlikli bölgelerden yürünmelidir.

Canan BAŞARAN

Okul Müdürü